

„KAŻDY JEST ZASOBEM W SYSTEMIE ANTYTERRORYSTYCZNYM”

DR KRZYSZTOF LIEDEL
CENTRUM BADAŃ NAD TERRORYZMEM CC

DZIAŁALNOŚĆ TERRORYSTYCZNA JAKO PROCES

- faza radykalizacja i rekrutacji
- faza planowania i przygotowywania ataku
- faza realizacji działań terrorystycznych i przeprowadzenia ataku
- faza wykorzystania skutków ataku [kształtowanie przekazu ideologicznego i medialnego]

PODŁOŻA ZAGROŻEŃ

- ataki o podłożu kryminalnym
- ataki o podłożu psychopatologicznym
- naśladownictwo
- ataki o podłożu terrorystycznym

MACIERZ ZAGROŻEŃ

- atak z wykorzystaniem materiałów wybuchowych
- atak z wykorzystaniem broni palnej, tzw. ostrzał
- atak z wykorzystaniem chemicznych środków rażenia
- atak z wykorzystaniem biologicznych środków rażenia
- atak cyberterrorystyczny
- inne rodzaje ataków:
  - wzięcie zakładników
  - atak z wykorzystaniem środków niekonwencjonalnych (broń biała, pojazd itp.)

KAŻDY JEST ZASOBEM W SYSTEMIE AT

- wiedza
- umiejętności
- doświadczenie

SPIRALA PRZETRWANIA

- mechanizm zaprzeczenia
- analiza i ocena sytuacji
- podjęcie decyzji

- współpraca w grupie
- panika

MECHANIZM ZAPRZECZENIA

- zwlekanie z ucieczką
  - apatia
  - zniekształcenie w kierunku normalności
  - dysocjacja
-
- histeryczny śmiech
  - zniekształcanie obrazu (spowolnienie)
  - chwilowa ślepota
  - zastyganie z przerażenia

ANALIZA I OCENA SYTUACJI

- Mechanizmy:
  - wykorzystywanie własnej wiedzy i doświadczenia
  - obserwacja reakcji innych uczestników sytuacji kryzysowej
  - check-lista
- Bariery:
  - strach (adrenalina, kortyzol, przyspieszone bicie serca, wzrost ciśnienia)
  - widzenie tunelowe

PODJĘCIE DECYZJI

- redukcja zdolności rozumienia i podejmowania decyzji:
  - ryzyko = prawdopodobieństwo * skutek * przerażenie * optymizm
  - przerażenie = niemożność kontroli + nieznanomość sytuacji + działanie wyobraźni + cierpienie + skala destrukcji + poczucie niesprawiedliwości
- procedury
- algorytmy

WSPÓŁPRACA W GRUPIE

- zachowanie w grupie inne niż w pojedynkę
- przestrzeganie hierarchii
- naturalne wyłanianie lidera (spokój, opanowanie, stanowczość, wiarygodność)

PANIKA

- źródła: chaos, dezinformacja, bezradność, brak pomocy, brak lidera
- najefektywniejszy sposób opanowania - przejęcie kontroli przez lidera:
  - wydawanie poleceń indywidualnie, do określonych osób
  - używanie sformułowań konkretnych i wyraźnych
  - przewyciężanie problemu z komunikacją w tłumie – głośna mowa, powtarzanie poleceń

JEŚLI ZNAJDZIESZ SIĘ W SYTUACJI ZAGROŻENIA

- uciekaj
- ukryj się
- walcz

„UCIEKAJ”

- miej przemyślaną drogę ucieczki
- zostaw swoje rzeczy
- ewakuuj się niezależnie od tego, czy inni się na to zdecydują
- pomóż innym w ucieczce, jeśli to możliwe
- nie próbuj przenosić rannych
- zapobiegaj wchodzeniu przez innych w rejon zagrożenia
- trzymaj ręce na widoku
- zadzwoń na 112 lub 997 kiedy będziesz bezpieczny

„UKRYJ SIĘ”

- schowaj się poza zasięgiem wzroku sprawcy
- zamknij i zablokuj drzwi do miejsca, w którym się schowałeś
- wycisz telefon (wyłącz także wibracje) i bądź bardzo cicho

„WALCZ”

- walcz tylko wtedy, kiedy nie ma innego wyjścia i zależy od tego Twoje życie
- spróbuj obezwładnić sprawcy
  - zaskoczenie
  - współpraca
- działaj z tak dużą fizyczną agresją, jak to możliwe
- improwizuj jeśli chodzi o broń, rzucaj w sprawcę różnymi przedmiotami
- bądź przekonany do swojego działania – zależy od niego Twoje życie

PODCZAS ZGŁOSZENIA TELEFONICZNEGO PRZEKAŻ POLICJI

- lokalizację, w której ma miejsce zdarzenie
- liczbę sprawców
- fizyczny opis sprawców
- liczbę i typ broni posiadanej przez sprawców
- liczbę potencjalnych ofiar w miejscu zdarzenia

KIEDY PRZYBĘDZIE POLICJA

- pozostań spokojny
- odrzuć wszystkie trzymane przedmioty (torby, kurtki itp.)
- podnieś ręce, rozpostrzyj palce
- trzymaj ręce na widoku
- unikaj szybkich ruchów w kierunku policjantów, na przykład trzymanie się ich kurczowo
- unikaj wskazywania, krzyku
- nie zadawaj pytań podczas ewakuacji

PAMIĘTAJ!

- zadaniem przybywającej na miejsce Policji jest ujęcie sprawcy, nie pomoc rannym
- ratownicy przybędą w drugiej kolejności
- po zakończeniu kryzysu władze będą chciały przesłuchać świadków
- pozostań na miejscu zdarzenia dopóki nie uzyskasz zgody na oddalenie się

REAGOWANIE NA ATAK W OBIEKCIE / INSTYTUCJI

- alarm: system alarmowania, odmiennego od sygnałów skutkujących opuszczeniem (ewakuacją, relokacją) pomieszczeń i obiektów
- blokada: optymalna organizacja personelu w warunkach zagrożenia ze strony uzbrojonego sprawcy, organizacja użytkowników, opracowania techniczne
- ostrzeżenie: system ostrzegania bez alarmu i podczas alarmu, kampania informacyjna dot. pożądaných zachowań ze strony personelu i użytkowników
- kontra: taktyka kontrataku w sytuacji wyższej konieczności, osadzenie rozwiązań w systemie bezpieczeństwa obiektu (instytucji, organizacji, przedsiębiorstwa)
- ratunek: organizacja absorpcji pomocy, w tym szkolenie i opracowanie procedury postępowania na wypadek interwencji Policji lub ochrony

W RAZIE KRYZYSU PAMIĘTAJ:

UCIEKAJ - UKRYJ SIĘ - WALCZ

CENTRUM BADAŃ NAD TERRORYZMEM COLLEGIUM CIVITAS

- <https://www.facebook.com/CBnTCC/>
- <https://www.facebook.com/kazdy.jest.zasobem.AT/>
- e-mail: cbnt@civitas.edu.pl